

Miljøstyrelsen, Skov & Landskab, mst@mst.dk
Sendt via Ringsted Kommune, vandloeb@ringsted.dk

NST Midtsjælland
Ref. JMT
Den 20. december 2023

Miljøscreening af hydrologiprojekt på ejendommen Myrdeskov matrikel 11d, 11e og 11f Haraldsted By, Haraldsted, og matrikel 1f Kastrupgård, Haraldsted, NST j.nr. 23/06725

1 Anmeldelse af miljøscreening

Naturstyrelsen har vurderet, at projektet om genetablering af naturlig hydrologi i Myrdeskov er omfattet af miljøvurderingslovens bilag 2, og skal anmeldes til miljøscreening. Projektets gennemførelse forudsætter også sagsbehandling af andre myndigheder end Miljøstyrelsen. Der er redegjort herfor i denne anmeldelse. Dette notat beskriver projektet og dets miljøpåvirkninger. Der vedlægges desuden relevante kortbilag og screeningskemaet, jf. miljøvurderingsbekendtgørelsens § 4, stk. 1, bilag 1.

2 Baggrund og formål

Genetablering af naturlig hydrologi i projektområdet sker som en del af realiseringen af beslutningen om mere urørt skov på statens arealer og som en del af det EU støttede naturprojekt LIFE Open Woods. For projektområdet er der i juni 2023 vedtaget forvaltningsplanen Myrdeskov ([Link](#)). Det betyder bl.a., at den kommercielle skovdrift er stoppet i området og de træer, der fældes som led i naturgenopretningen, som udgangspunkt skal blive liggende i skovbunden. Undtaget er ikke-hjemmehørende arter som sitkagran og douglasgran, der bliver fjernet fra skovene og solgt. I forvaltningsplanen for urørt skov indgår bl.a. planer om etablering af græsning og indplantning af løvtræ og buske. Alle dele af forvaltningsplanen kan ikke realiseres på samme tid. I projektbeskrivelsen nedenfor er der redegjort for det aktuelle hydrologiprojekt, som ansøges om. Til slut i denne ansøgning er der bl.a. redegjort for, hvilke andre hydrologiprojekter samt evt. andre aktiviteter der er tæt knyttet til hydrologiprojektet og/eller gennemføres samtidig der på sigt planlægges gennemført i planområdet.

3 Projektbeskrivelse

Områdets (Myrdeskov) eksisterende anvendelse er nu urørt skov, og hidtil produktionsskov dyrket efter naturnære principper. Projektområdet ligger i landzonen som en del af et større skovkompleks mellem Valsølle og Haraldsted. Mod nord grænser skoven op til Allindelille Fredskov, der ejes af Danmarks Naturfond, og som er fredet på baggrund af den helt særlige flora, der er knyttet til skovens lys-åbne arealer og den kalkholdige jordbund. Derudover grænser området op til en række private ejendomme af landbrug og bolig, som på øst, syd og nordsiden ligger umiddelbart op af statens areal. Nærmeste nabo (bolig) ligger ca 80 m, vest for H7, og ca. 350 m nord for skoven ligger landsbyen Allindelille.

Det samlede projektområde fremgår af Figur 3-1. Projektet er placeret i Myrdeskov omtrent 6 km nord Ringsted. De konkrete tiltag omfatter sløjfning af rørledninger, grøftelukninger og fældning af træer i forbindelse hermed, samt skrab af organisk materiale (førne) i kommende søer. Tiltagene sker samlet set indenfor et areal under 3 ha, med en påvirkning på ca. 2,7 ha.

Projekttiltagene er engangstiltag og udføres i sensommeren/efteråret 2024, mellem medio august og ultimo oktober. Tiltagene forventes gennemført i løbet af to måneder i dagtimerne. Da det vil lette arbejdet anlægsteknisk at arbejde med relativt tør jord, tilpasses tidspunktet så vidt muligt. Hvis sommeren er varm og tør sigtes på start i slut august, hvorimod starten kan udskydes til slut september, hvis sommeren er kold og våd. Der anvendes maskiner med lavt marktryk, og færdsel sker, hvor de eksisterende skovveje og eksisterende faste kørespor, ligesom den eksisterende aktivitet med maskiner i andre sammenhænge i skoven.

Som en del af omstillingen fra forstligt drevet skov er planlagt en række tiltag mod mere naturlige hydrologiske forhold i fem indsatsområder, hvor der vil være ske tiltag og være en effekt. De fem hydrologiske indsatsområder er nummereret H3-H7 i henhold til tiltag i forvaltningsplanen. Indsatsområderne er beliggende med få hundrede meter mellem sig, se Figur 3-1. Jordbunden i området er meget kalkholdig, og består af grov sandblandet lerjord med indslag af ferskvandstørv. Bevoksninger i området består overvejende af blandet løvskov.

For hydrologitiltagene gælder, at der ikke sker påvirkning af naboer. Kun indsatsområdet ved H3 modtager overfladevand fra et naboareal. Der sker ikke ændringer over kote 65,5, og de nuværende tilløbs- og vandafledningsforhold bibeholdes. Tiltagene vil således ikke påvirke naboarealer.

Figur 3-1 Oversigt over projektområdet (rød afgrænsning) og de enkelte hydrologiske indsatsområder H3-H7 (sort afgrænsning). Kortet indeholder data fra Styrelsen for Dataforsyning og Infrastruktur (Natur- og Friluftskort, Ortofoto) og SCALGO (strømningsveje).

3.1 Konkrete tiltag

3.1.1 Grøftelukning

Grøftelukning sker ved tilkastning af grøfterne i fuld længde. Ved lukning anvendes tidligere opgravet materiale, der ligger langs grøftekanterne (balkerne). Der skal ikke tilføres jord fra andre matrikler. Der anvendes gravemaskiner med lavt marktryk. På nogle stræk fyldes grøfterne delvist op med mineraljord (hvis der mangler materiale), og der fyldes efter med organisk materiale, så overfladen umiddelbart jævnes ud. Der benyttes i så fald organisk materiale fra den umiddelbare nærhed, f.eks. små træer som fældes for at komme til jorden, eller blade og smågrene fra skovbunden. Særlige strukturer som har biologiske eller kulturhistorisk værdi, f.eks. døde stammer og store sten, bruges ikke til grøftelukning.

Nogle steder, f.eks. før terrænfald, sikres det, at lukningen er vandstandsende. Først graves organisk materiale væk fra grøftebunden til mineralbunden, og herefter lukkes grøften med relativt lerholdigt materiale til terrænniveau + ca. 30 %. Det tilsigtes, at sådanne vandstandsende lerkerner er minimum 60 cm lange i grøften.

I nedenstående Tabel 3-1 beskrives omfanget af grøftelukning i hvert indsatsområde, samt den forventede effekt som påvirket areal og beskrivelse. Ved påvirket areal forstås det areal i umiddelbar nærhed af grøften, hvor der forventes at opstå permanente og/eller temporære vandhuller og hvor den terrænnære jordbund (ned til 50 cm under terræn) bliver mere fugtig.

Varigheden af de enkelte tiltag i de forskellige områder kan variere fra få timer til få dage.

Tabel 3-1 Oversigt over planlagt grøftelukning. Ved H7 er det en påvirkning fra lukning af 60 m drænrør, og ikke de 40 m tilløbende grøft.

	Meter grøft lukket (ca m)	Maksimal grøftedybde i dag (ca cm)	Maksimal påvirket areal (ha)
H3	280	80	0,5
H4	200	60	0,5
H5	400	80	1
H6	100	100	0,3
H7	40	100	0,4

3.1.2 Sløjfning af rørledninger

Rørføringer under veje og stier samt længere forløb af drænrør, som ikke længere er nødvendige, sløjfes, hvor de findes inden for indsatsområderne. Det sker ved opgravning eller ved knusning på stedet. Der anvendes gravemaskiner med lavt marktryk, og varigheden af de enkelte tiltag i de forskellige områder kan variere fra få timer til få dage.

3.1.3 Skrab af førne

I lavninger og potentielle søer findes unge lag af førne og dynd, som er opbygget under de drænedes forhold. Da undergrunden består af en terrænnær kalkflage (10-100+ cm dybde), er der potentiale for relativt alkaline forhold i de fremtidige vandsamlinger. For at muliggøre en sådan udvikling, skrabs førnen, forventligt ca. 10 cm. Det sker i H5, H6 og H7. Materialet benyttes til grøftelukning, hvor der projekteres med ca. 30-50% overfyld, da det organiske materiale forventes at sætte sig med tiden.

Eventuelt overskydende materiale fra indsatsområde H7 bruges til grøftelukning i H4, H5 og H6. Derved flyttes jord fra matrikel 1b til matrikel 11d og 1f. På baggrund af indledende dialog, forventes det godkendt af myndigheden (Ringsted Kommune), da der ikke er kortlagt forurenet jord, jf. afsnit 3.4.5. Hvis ikke dette kan lade sig gøre, eller der endnu er overskud af materiale, bortskaffes materialet til deponi.

3.1.4 Fældning af træer

Der vil evt. blive fældet få mindre træer for at komme til jorden på balkerne og evt. for at skabe arbejdsplads og køreveje. Der vil i den sammenhæng ikke blive fældet træer med en diameter over 30 cm. Fældning vil ske motormanuelt. De fældede træer vil blive efterladt i skovbunden som dødt ved, hvis de ikke benyttes til grøfteopfyld.

3.2 Indsatsområder

3.2.1 H3

Områdebeskrivelse og afgrænsning

Grøftesystemet afvander et skovplateau via en central grøft og en stikgrøft mod NV. Grøfterne er i dag op til 80 cm dybe. Grøftesystemet modtager desuden vand fra markerne mod NØ via to grøftearme mod NØ. Grøftesystemet har afløb mod syd til en grøft beskyttet som §3 vandløb, som senere også modtager vand fra Småskifte Sø og arealer i Allindelille Fredskov. Samlet forlader grøftesystemet Naturstyrelsens areal i en rørledning under marken i skovbrynet mod SØ, ca. 310 meter nedstrøms indsatsområdet.

Jordbunden er grov sandblandet lerjord. Vegetationen er i dag blandet løvtræ, mod NV og S. Øst for grøfterne er det ung skov med blandet løvtræ og buske efter afdrift af en nåletræsbevoksning i 2018.

Mod nordøst afgrænses indsatsområdet til ridestien, således at ændringer holdes under bundkoten af røret fra naboarealerne mod nordøst, således at vandaflodningen ikke ændres. Nedstrøms slutter indsatsområdet ca. i kote 60,25 hvor grøften møder den større grøft, som er §3-beskyttede vandløb. Afgrænsningen i forvaltningsplanen strækker sig længere mod sydvest.

Forventet effekt

Tiltaget vil medføre, at der i våde perioder indenfor et areal på godt 500 m² kan opstå temporært vandspejl på op til ca. 40 cm dybde. I nærheden af dette opstår en øget variation i jordbundens fugtighed med generelt mere vådere forhold. Vandafledningen fra markerne mod NØ fortsætter uændret.

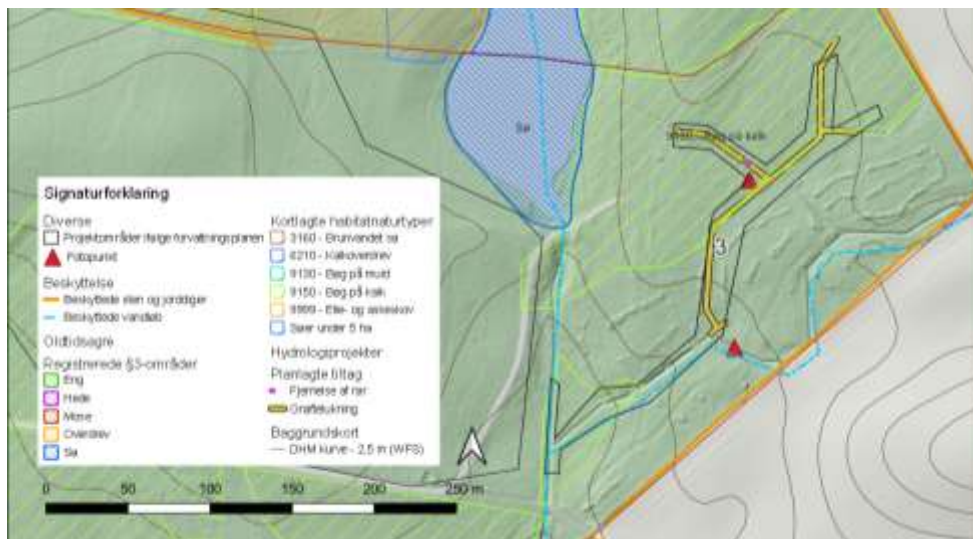
Metode

Rørføringer sløjfes, hvor de findes inden for indsatsområdet.

Grøfter kastes til i fuld længde, i alt ca. 280 m. Der bruges tidligere opgravet jord, som ligger i nærheden. Nogle steder, f.eks. i stikgrøften mod NV og inden terrænfaldet mod syd, laves vandstandsende propper. Først graves organisk materiale væk fra grøftebunden til mineralbunden, og herefter lukke med relativt lerholdigt materiale til terrænniveau + ca 30%. På øvrige stræk fyldes kan grøften evt. kun delvist op med mineraljord (hvis der mangler materiale), hvorefter der fyldes efter med organisk materiale, så overfladen umiddelbart jævnes ud.

For at gennemføre hydrologitiltaget planlægges ikke specifik hugst, men der vil blive fældet mindre træer for at komme til jord til grøftelukning. Der vil i den sammenhæng ikke blive fældet træer med en diameter over 30 cm.

Der er adgang for maskiner via kørespor fra skovvejen 50m vest for indsatsområdet.

Figur 3-2 Foto til venstre fra midt i området set mod sydvest, samt til højre det beskyttede vandløb hvor indsatsområdet slutter set mod vest. HACJE 16/8-23.

3.2.2 H4

Områdebeskrivelse og afgrænsning

Grøftesystemet består af 2 grøftearme, ca. 25-60 cm dybe, som mod syd løber sammen i én grøft. Denne løber indtil skovbrynet (>50 m), dog i rør under et tidligere kørespor, og fortsætter i drænrør på nabomatriklen.

Jordbunden er grov sandblandet lerjord. Området er bevokset med løvtræ, tidligere især ask, hvoraf en del er døde eller døende, i dag især unge ær. Bevoksningen omkring er bladet løvskov med en stor andel bøg.

Indsatsområdet omfatter hele drænsystemet, i alt ca 0,5 ha. Der planlægges ingen ændringer på den nederste sydøstlige del, for at der ikke sker ændring i vandafledningen til naboarealer.

Forventet effekt

Tiltaget vil medføre en øget variation i jordbundens fugtighed med generelt mere våde forhold. Der forventes ikke et permanent vandspejl.

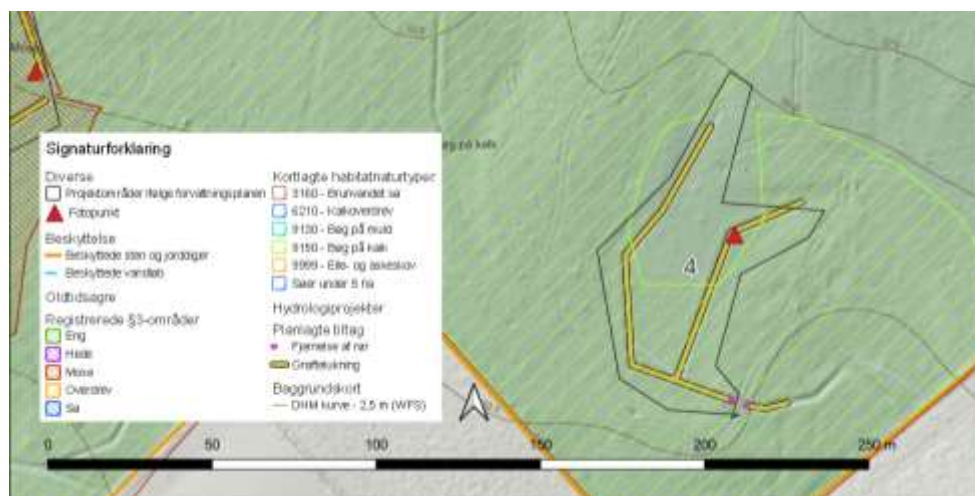
Metode

Rørføringer under kørespor sløjfes.

I alt ca. 200 m grøfter kastes til. Der lukkes maksimalt til kote 52.70 i den centrale del, således at vandet ikke i fremtiden løber mod SV. Ca ved den nuværende rørunderføring af skovspor lukkes med en vandstandende lerkerne indtil ca. kote 52.70.

Til grøftelukningen anvendes tidligere opgravet mineraljord, evt. materiale fra skrab af førne i andre indsatsområder, jf. 2.1.3. Hvis der ikke er tilstrækkelig materiale accepteres at grøften kun fyldes delvist med mineraljord, og herefter med organisk materiale.

Der er adgang for maskiner via skovveje og permanente kørespor, hvoraf et passerer gennem indsatsområdet hvor der i dag er rørunderføring.

Figur 3-3. Foto H4 grøft mod NØ. HACJE 16/8-23

3.2.3 H5

Områdebeskrivelse og afgrænsning

Grøftesystemet dræner en relativt stor lavning centralt i Myrdeskov. Hovedgrøften er i alt ca. 300 m lang, og op til 80 cm dyb, men generelt ikke dybere end en halv meter. Hovedgrøften suppleres af flere stikgrøfter. Faldet er jævnt mod syd, nogle steder mere stejlt. Mod syd og centralt findes mindre lavninger. Faldet er svagt de sidste 50 meter før skel. Mod syd fortsætter vandet i drænrør på naboejendommen.

Jordbunden er grov sandblandet lerjord samt ferskvandstørv. Området, på knapt en ha, er skovens største lavbunddområde. Det har tydeligvis været en våd lokalitet gennem mange år. Området har tidligere været domineret af ask. Mange af disse træer er i dag døde, hvorefter ær er blevet den dominerende træart. De tilgrænsende bevoksninger er blandet løvtræ. Den centrale øst-vest skovvej gennem Myrdeskov passerer nordenden af indsatsområdet. Her er grøften rørlagt under vejen. Der er flere andre korte stræk af drænrør.

Indsatsområdet er mod nordøst afgrænset af registrerede oldtidsagre. Mod syd afgrænses tiltaget ved underføringen af en sti, således at der ikke ændres på afledningsforholdene til naboarealerne mod syd.

Forventet effekt

Tiltaget vil medføre en øget variation i jordbundens fugtighed med generelt mere våde forhold i et området på ca. 8000 m². De to lavninger på hver ca. 1000 m² vil tidvis stå med blankt vand, næppe over 50 cm dybt.

Metode

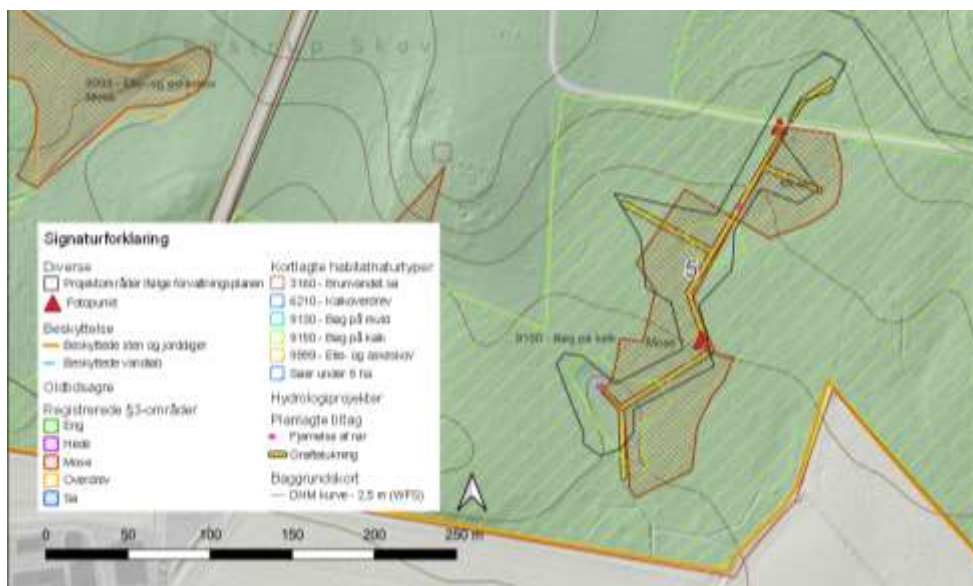
Rørunderføringen under skovvejen i nord bibeholdes, ligesom rørunderføringen centralt i området og det rør som mod syd afgrænser indsatsområdet. Øvrige drænrør fjernes hvor de findes.

Førnelaget i to lavninger fjernes (ca. 10 cm) for at reducere næringsstofpuljen og tilgå den relativt basiske jordbund. Herved oparbejdes ca. 200 m³ materiale, primært organisk. Det forventes at materialet kan bruges i grøftelukning i samme indsatsområde. Ved at antage at grøfterne har en middeldybde på 50 cm, og en bredde på ca. 2 m i terrænniveau, beregnes ca. 50 m³ materiale pr. 100 m grøft. Dertil lægges ca. 30% overfyld, som efterfølgende sætter sig, altså ca. 65 m³ pr 100 m grøft.

Grøftetilkastning af ca. 280 m af hovedgrøften samt tre sidegrøfter, i alt ca. 400 m grøft. Ved de to lavninger samt enkelte steder på hovedgrøften, sikres vandopstuvning ved at lukke med mineraljord med relativt højt lerindhold. Der lukkes over ca 60 cm til terrænniveau + ca 30%. Indledningsvis renses grøften for organisk materiale, for at dette ikke fremover skal være vandførende under grøftelukningen. På øvrige stræk lukkes grøften med den tidligere opgravede materiale langs grøften, samt førne fra skrab i lavningerne og evt. overskudsmateriale fra H6 og H7. Evt. fyldes grøften kun delvist op.

De sidste 50 meter inden udløbet (drænledning under marken) bevares, således at der ikke ændres på afledningsforholdene.

Der er adgang for maskiner fra skovvejen som passerer indsatsområdet.

Figur 3-4. Foto taget fra sydlige del mod nord (til venstre) samt fra skovvejen set mod syd (til højre). HACJE 16/8-23

3.2.4 H6

Områdebeskrivelse og afgrænsning

Grøftesystemet afleder vand fra et mindre område på ca. 0,3 ha i den sydvestlige del af Myrdeskov. I alt ca 100 m åben grøft, op til 1 m dyb mellem de to lavninger. Grøftesystemet er på delstrækninger rørlagt, især mod syd. Vandet afledes gennem dræn under naboarealer.

Jordbunden er grov sandblandet lerjord, som er moræneaflejringer oven på kalkundergrund, samt ferskvandstørv. I indsatsområdet ligger kalkundergrunden tæt ved overfladen.

Indsatsområdet på ca. 2000 m² er afgrænset mod sydvest af registrerede oldtidsagre. Mod nord afgrænses området af at terrænet stiger, således omkring kote 50,5. Centralt findes en større lavning (1800 m²) og mod vest en mindre (300 m²). Der planlægges ingen ændringer på den nederste del (ca. 100 m), således at der ikke ændres på afledningsforholdene til naboarealerne mod syd.

Forventet effekt

Tiltaget vil medføre en øget variation i jordbundens fugtighed med generelt mere våde forhold. De to lavninger vil tidvis stå med blankt vand, dog næppe over 0,75 cm dybt. I den store lavning sjældent over kote 50, i den lille lavning ikke over kote 50,80.

Metode

Førnelaget i lavningerne fjernes (ca. 10 cm) for at reducere næringsstofpuljen og tilgå den relativt basiske jordbund. Derved oparbejdes ca. 210 m³ primært organisk materiale. Det forventes at materialet kan bruges til grøftelukning i indsatsområdet. Ved at antage at grøften mellem de to lavninger er ca. 60 cm dyb, og har en bredde på ca. 5 m i terrænniveau, beregnes ca. 300 m³ materiale pr. 100 m grøft. Dertil lægges ca. 30% overfyld, som efterfølgende sætter sig, dvs. ca. 390 m³ pr 100 m grøft, og altså knapt 200 m³ til de 50 m grøft. Derudover skal bruges materiale hvor der fjernes drænrør.

Drænrør fjernes og grøfter kastes delvis til oprindeligt terrænniveau. Ved udløb af lavningerne etableres en vandstandsende kerne af lerholdigt materiale, over ca. 60 cm grøfteforløb, til terrænniveau + ca 30%. Indledningsvis renses grøften for orga-

nisk materiale, for at dette ikke fremover skal være vandførende under grøftelukningen. Der lukkes ca 50 m grøft mellem de to lavninger, og dertil evt. ca. 50 m grøft i bunden af den store lavning. I alt maks ca 100 m. Der modtages evt overskudsmateriale fra H5 og H7. Evt. fyldes grøften kun delvist op.

For at gennemføre hydrologitiltaget planlægges ikke specifik hugst, men der vil blive fældet mindre træer for at komme til jord til grøftelukning. Der vil i den sammenhæng ikke blive fældet træer med en diameter over 30 cm.

Der er adgang via kørespor fra skovvejen nordfor og evt fra den offentlige vej vest for.

Figur 3-5. H6 Foto mod NØ. HACJE 16/8-23

3.2.5 H7

Områdebeskrivelse og afgrænsning

Grøftesystemet afleder vand fra et større område i den vestlige del af Myrdeskov, vest for Kastrupvej, i den del som tidligere kaldtes Kastrup Skov. Centralt findes en større lavning. To grøftearme leder til denne lavning fra hhv. N og NØ. Grøftesystemet er på delstrækninger rørlagt, især mod syd. Vandet afledes gennem dræn på naboarealer mod syd.

Jordbunden er grov sandblandet lerjord, som er moræneaflejringer oven på kalkundergrund, samt ferskvandstørv. I indsatsområdet ligger kalkundergrunden tæt ved overfladen.

Indsatsområdet på ca. 3600 m² er afgrænset mod nord og øst af registrerede oldtidsagre. Der planlægges ingen ændringer på den nederste del (ca. 100 m), således at der ikke ændres på afledningsforholdene til naboarealerne mod syd.

Forventet effekt

Tiltaget forventes at sikre en relativt alkalisk sø i den centrale lavning, med en langsommere og mere naturlig afstrømning end for nuværende. Søen vil i perioder kunne stige op til ca. kote 47,25. Tiltaget vil generelt medføre en øget variation i jordbundens fugtighed med generelt mere våde forhold.

Metode

Den kommende søbund renses for ca 10 cm førne/dynd, for at nå til en kalkholdige mineralbund og for at reducere næringsstofpuljen. Der oparbejdes derved ca. 120 m³ materiale, hvoraf størstedelen benyttes til grøftelukning i indsatsområdet. Overskudsmateriale benyttes evt i andre indsatsområder (H5 og H6).

Ved udløbet af den fremtidige sø fjernes drænrør og lukkes over ca. 60 m. Nærmest søen lukkes med en vandstandsende lerkerne over ca. 100 cm grøft, med ca 30% overfyld. Resten, samt tilløbet fra nord (ca. 40 m), lukkes med tidligere opgravede materiale samt førne fra skrab i lavningerne og evt overskudsmateriale fra H5 og H6. Der lukkes til terrænniveau +30-50%, afhængigt af hvor meget organisk materiale der benyttes. Ved mangel på materiale fyldes grøften kun delvist op.

Eventuelle øvrige drænrør i indsatsområdet tages op, og der lukkes til op til omgivende terrænniveau.

Der er adgang fra skovveje som i dag går på alle sider af indsatsområdet.

Figur 3-6 Foto af søen i den centrale del af indsatsområdet. Udtørret på dagen. HACJE 16/8-23.

4 Natur

4.1 Natura 2000

4.1.1 Eksisterende forhold

Projektområdet ligger inden for Natura 2000-område N158 Allindelille Fredskov, der består af habitatområde H139. Området er særligt udpeget for at beskytte skovnaturtypen bøgeskov på kalk og områdets lysåbne partier med kalkoverdrev, primært i den nordlige private del (Figur 4-2). Skovområdet er beliggende på en op til 20 meter tyk flage af skivekridt, som isen ved den seneste istid har skubbet helt op til jordoverfladen, hvilket betyder, at kalken præger skovens vegetation usædvanligt meget. I området findes en del meget sjældne planter, bl.a. orkidéer, og mykologiske sjældenheder med forbindelse til bøgeskov på kalkbund.

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 139		
Naturtyper:	Næringsrig sø (3150)	Brunvandet sø (3160)
	Kalkoverdrev* (6210)	Bøg på muld (9130)
	Bøg på kalk (9150)	Elle- og askeskov* (91E0)

Figur 4-1 . Naturtyper og arter, der udgør det gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. Tal i parentes henviser til de talkoder, som benyttes for naturtyper og arter fra habitatdirektivets bilag 1 og 2. * angiver, at der er tale om en prioriteret naturtype. Fra Natura 2000-planen.

Inden for projektområdet findes forekomster af bøg på kalk (9150), elle- og askeskov (91E0) og en næringsrig sø (3150) under 5 ha. H3, H4, H5 og H6 ligger helt eller delvist inden for et område kortlagt som 9150 Bøg på Kalk (Figur 4-2 **Fejl! Henvisningskilde ikke fundet.**). H7 ligger inden for et område kortlagt som 91E0 Elle- og askeskov. Nord for H3 er kortlagt lysåbne habitatnaturtyper (kalkoverdrev), men opstrøms en anden gren af vandløbssystemet, se Figur 4-2.

Figur 4-2 Kortlagte habitatnaturtyper i Myrdeskov (rød afgrænsning) og ved indsatsområderne (sort afgrænsning med nummerering). Indeholder data fra Styrelsen for Dataforsyning og Infrastruktur (Natur- og Friluftskort, Ortofoto), Miljøstyrelsen (naturtyper) og SCALGO (strømningsveje).

Områderne med de berørte kortlagte habitatnaturtyper er i basisanalysen kortlagt med gamle, fungerende grøfter (kategori 3).

Det nærmeste andet Natura 2000-område N146 Hejede Overdrev, Valborup Skov og Valsøllille Sø ligger i en afstand på ca. 3,4 km mod øst-nordøst. Der er flere vandskel mellem, jf. KAMP, og ikke hydrologisk kontakt til projektområdet, hvor de aktuelle grøfter afvander mod syd.

4.1.2 Vurdering af påvirkninger

Elle- og askeskov* (91E0)

I alt er kortlagt ca. 5 ha af den prioriterede naturtype i Natura 2000-området. Tiltaget ved H7, overlapper en forekomst i et eksisterende mose- og søområde. Tilstedeværelse af ferskvandstørv understøtter, at området naturligt fordrer vådbundsnatur. Ved den seneste NOVANA-besigtigelse i 2017 ([link](#)) har Miljøstyrelsen noteret, at jordbunden var tør, også i vandhul og grøfter, og fungerende gamle grøfter.

NOVANA-besigtigelsen estimerer høj kronedække (90-100%) og kun 1-5% lysninger, trods udbredt aske-toptørre.

Naturtypen forekommer normalt på fugtig til våd bund og i nogle tilfælde med åbent vandspejl, hvor vandstanden har stor betydning for naturtypens tilstand. Elletræerne har en naturlig fordel på de helt våde arealer, da de tåler at stå med rødderne under vand i lange perioder, hvilket fordrer arten i konkurrencen med skyggetræarter som bøg.

I anlægsfasen vil der ske jordarbejde inden for den kortlagte naturtype, i alt ca. 100 m. Påvirkningen er begrænset, og koncentreret omkring de kunstige grøfter, hvor de for naturtypen karakteristiske strukturer er påvirket af grøften og tidligere grøftevedligehold. Et lille areal overlapper med lavningen hvor førne vil blive skrabet væk. Da søen i øvrigt er afgrænset fra kortlægningen af naturtypen Elle- og askeskov, vurderes overlappet at være en upræcis afgrænsning.

På længere sigt (i driftsfasen) vil tiltaget ved H7, som påvirker ca. 0,5 ha af naturtypen, forbedre de forhold som understøtter de naturtypekarakteristiske arter som rød-el. Samlet set vurderes tiltaget at understøtte bevaringsmålsætningerne for naturtypen.

Bøg på kalk (9150)

Den mest udbredte kortlagte naturtype i Natura 2000-området, med mere end 60 ha. Der er to forekomster af naturtypen i projektområdet (Myrdeskov), hhv. øst ([Link](#)) og vest ([Link](#)) for Kastrupvej. Begge er registreret med lave kategorier af alle tilstandsparametrene (generelt stigende i området), og desuden højt kronedække, lave værdier af underskov og lysninger og noteret fungerende gamle grøfter. Den vestlige forekomst har et artsrigt skovbryn og der er noteret synligt kalk i jordbunden uden at der dog blev fundet plantearter som indikerer dette.

I anlægsfasen vil ske jordarbejde inden for den kortlagte naturtype, i alt ca. 1 km. Påvirkningen er koncentreret omkring de kunstige grøfter, og drænrør, og dermed en begrænset del af den samlede udbredelse. Ved grøfterne er de for naturtypen karakteristiske strukturer påvirket af grøften og tidligere grøftevedligehold. Derudover vil der blive skrabt førne i enkelte lavninger ved H5 og H6 inden for den kortlagte naturtype. Det drejer sig samlet set om mindre end 0,5 ha, koncentreret i lavninger hvor fremtidig vandsamling alligevel forventes at ændre vegetationssammensætningen. Førneskrab vurderes derfor ikke at være en væsentlig øget påvirkning.

På længere sigt (i driftsfasen) vil tiltagene medføre en øget variation i jordbundens fugtighed på flere steder inden for naturtypens udbredelse. Dette kan på kort sigt påvirke strukturindekset for habitatnaturtypen positivt, idet nogle af træerne kan gå ud eller blive svækket og dermed skabe naturlige lysninger og øget indhold af dødt ved. Mængden af lys og dødt ved kan dermed skabe levesteder for flere af naturtypens karakteristiske plantearter og i øvrigt skabe levesteder for insekter og fuglearter. På længere sigt kan de vådere jordbundsforhold være en mere udpræget artsfordelende faktor for bl.a. træer, hvor andre arter kan få en konkurrencefordel mod bøg, og dermed bidrage til en højere diversitet lokalt. Samlet set vurderes tiltaget at understøtte bevaringsmålsætningerne for naturtypen.

Sø under 5 ha

Søen i H7 har tidligere været kortlagt som Sø under 5 ha, men fremgår ikke som sådan i dag. Søen var udtørret både ved § 3 registreringen i 2010 og Natura 2000-kortlægningen i 2018. Det stemmer overens med Naturstyrelsens kendskab til, at søen afvandes kunstigt og hurtigt. Søens tilstand er i dag påvirket af denne udtørring, og mere naturlige afstrømningsforhold og et mere permanent vandspejl vil dermed fremme søens tilstand. Ved at blotlægge kalkholdig mineralbund forventes, at der udvikler sig en sø med relativt høj alkalinitet, hvilket vil understøtte Natura 2000-områdets særlige fokus på kalk-betingede naturtyper.

Tiltagene påvirker ikke i dag kortlagte forekomster af naturtypen.

4.2 Natura 2000: Sammenfattende om anlægs- og driftsfasen

I anlægsfasen indeholder projekter ikke aktiviteter, der påvirker naturtyper på udpegningsgrundlaget i Natura 2000-område 158. I anlægsfasen medfører projektet påvirkninger fra fældning af små træer, jordarbejde og kørsel. Anlægsfasen forventes maksimalt at være få dage i hvert indsatsområde, og påvirkningerne vil være små og lokale. Der fældes ikke kun mindre træer (under DBH Ø30), jordarbejde foregår kun på begrænsede arealer af forekomsterne, og kørsel derudover primært på eksisterende kørespor. Påvirkningerne vil være midlertidige.

Det er Naturstyrelsens vurdering, at der er tale om ikke væsentlige påvirkninger.

I driftsfasen indeholder projektet ikke aktiviteter, der påvirker udpegningsgrundlaget.

I driftsfasen medfører projektet påvirkninger fra ændrede hydrologiske forhold, der kan påvirke udpegningsgrundlaget på begrænset areal af forekomsterne. På kort sigt fremmes skovnaturtypekarakteristiske strukturer som dødt ved og der skabes variation i kronedækket. På længere sigt ændres konkurrenceforholdene til gavn for øget diversitet. Desuden vil der måske opstå mulighed for nyudpegning af sønatutyper. Påvirkningerne vil være varige og positiv for Elle- og askeskov, Bøg på Kalk og Søer under 5 ha.

Det er Naturstyrelsens vurdering, at der er tale om små (uvæsentlige) men positive forbedringer, som understøtter bevaringsstatus af områdets udpegningsgrundlag.

Sammenfattende er det Naturstyrelsens vurdering, at miljøpåvirkningerne i anlægs- og driftsfasen ikke er væsentlige.

4.3 Beskyttede arter

4.3.1 Eksisterende forhold

Der er søgt efter registrerede fund af arter omfattet af Habitatdirektivets bilag II eller IV ([link til søgning](#)), Artsfredningsbekendtgørelsens bilag 1,2 og 3 ([link til søgning](#)) samt på arter omfattet af den danske rødliste af 2019 i kategorierne næsten truet (NT), sårbar (VU), truet (EN), kritisk truet (CR), regionalt uddøde (RE) og utilstrækkelig data (DD) ([Link til søgning](#)). De deraf fremkomne forekomster er beskrevet nedenfor. Naturstyrelsen har ikke kendskab til yderligere forekomster af beskyttede arter i indsatsområderne.

Bilag IV-arter

Stor vandsalamander (1166)

Ifølge arter.dk er registreret stor vandsalamander (*Triturus cristatus*) ved H5 den 18/6-2022 med en usikkerhed under 5 m. Der er ikke kortlagt levesteder for, eller forekomst af stor vandsalamander inden for Myrdeskov i forbindelse med den seneste Natura 2000-basisanalyse. Arten er ifølge Miljøstyrelsens hjemmeside almindelig i hele landet, og den er rødlistevurderet som ikke truet (LC).

Det kan ikke udelukkes, at der forekommer flagermus i området på trods af, at de ikke er registreret, og dermed behandles flagermus som tilstedeværende i området.

Bilag I-fugle

Ifølge Arter.dk er registreret tre arter af fugle i Myrdeskov som optræder på Bilag I til Fuglebeskyttelsesdirektivet.

Havørn

Havørn er registreret af Miljøstyrelsen i 2013 med et hemmeligholdt ynglested. Naturstyrelsen er ikke bekendt med yngleforekomst i Myrdeskov eller umiddelbar nærhed. Ifølge årsrapporterne fra DOF's Projekt Ørn, findes to yngleforekomster inden for ca. 5 km fra Myrdeskov, hhv. i Skjoldenæsholm (nordøst for) og Allindemagle (km vest for).

Isfugl

Isfugl er registreret fra Småskiftesø, som ligger delvist i Myrdeskov og Allindelille Skov, nær H3.

Rød glente

Rød glente er registreret i skovkanten. Naturstyrelsen er bekendt med at arten ofte er i området, men er ikke bekendt med yngleforekomst. Kendte rovfuglereder vil, som standardpraksis i Naturstyrelsen, ikke blive berørt af indsatserne. Der er ikke kendte rovfuglereder i indsatsområderne.

Fredede og rødlistede arter

Dele af projektområdet indeholder fredede og/eller rødlistede arter. Inden for indsatsområdet er der registreret grøn frø og hvidgul skovlilje.

Grøn frø (*Pelophylax esculentus*) er ifølge arter.dk registreret ved H5 den 18/6-2022 med en usikkerhed under 5 m. Grøn frø findes i det østlige Danmark og generelt på Sjælland ud over Hornsherred og til dels Odsherred. Arten er fredet og omfattet af Habitatdirektivets bilag V, men rødlistevurderet ikke truet (LC).

Hvidgul skovlilje (*Cephalanthera damasonium*) er ifølge arter.dk registreret ved H5 den 12/6-2022 med en stor usikkerhed på næsten 3 km. Arten er sjælden i Danmark, fredet og rødlistevurderet sårbar (VU). Den er fundet et enkelt sted i Østjylland og nogle få steder på Midt- og Sydsjælland, på Møn og på Falster. I skovområdet ved Allindelille Fredskov er arten udbredt og lokalt en af de mest almindelige orkideer. Naturstyrelsen er ikke bekendt med, at arten vokser i H5 eller andre af indsatsområderne.

Yderligere tre fuglearter, som er rødlistede, er registreret i Myrdeskov. Blishøne er rødlistet sårbar (VU) som både ynglebestand og trækbestand. Arten er registreret i Småskiftesø, hvor den formentligt er fast forekommende. Ynglebestande af både løvsanger og taffeland er ligeledes rødlistet som sårbar (VU). Løvsanger forekommer spredt i Myrdeskov, hvorimod taffeland er registreret en gang med ét individ i Småskiftesø i maj 2019, som træk væk. Naturstyrelsen er ikke bekendt med yngleforekomst i Myrdeskov.

4.3.2 Vurdering af påvirkninger

I det følgende vurderes potentielle påvirkninger for de identificerede arter fra afsnit 3.2 i både anlægs- og driftsfasen. Der er i forbindelse med projektet ikke behov for at indsamle og flytte beskyttede dyre- eller plantearter.

Bilag IV-arter

Stor vandsalamander (1166)

Stor vandsalamander vurderes ikke at være sårbar over for de midlertidige forstyrrelser, der vil kunne opstå i forbindelse med gennemførsel af tiltagene. Ifølge den opdaterede håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV vil yngel af stor vandsalamander normalt være færdigforvandlet gennem august. Yngel kan opholde sig længere i egnede vandhuller, men arten forlader som regel vandhuller som tørrer ud. H5, hvor arten er registreret, er normalt et temporært vandspejl, og dermed også udtørret, i anlægsfasen. Anlægsarbejdet forudsætter, at vandhullet er udtørret, og eventuelle individer af stor vandsalamander vil derfor at have forladt området, inden gravearbejdet påbegyndes, og der er derfor ingen påvirkning. Tiltagene gennemføres de enkelte steder i et kort tidsinterval (timer-dage). Gravearbejdet foregår meget lokalt omkring de grøfter der lukkes, og det vurderes ikke at være sammenfaldende med artens beskrevne rasteområder (f.eks. rådne stammer, hulrum i jorden, store sten i stendiger).

Samlet set vil tiltagene øge arealet med skovtilknyttede lavvandede områder, formentligt uden fisk, hvilket udgør potentielle ynglesteder for stor vandsalamander. De fem områder ligger inden for få hundrede meter af hinanden, og der er derfor god spredningsmulighed. Der vil desuden opstå flere rastesteder i skoven, især i form af dødt ved, både gennem hydrologitiltagene og gennem øvrige tiltag i forbindelse med forvaltningsplanens gennemførelse. Disse nye eller udvidede områder vil kunne fungere som raste- og fødesøgningsområde for stor vandsalamander fremadrettet. Ved H5, hvor arten er registreret, planlægges skrab af førne i lavningerne, hvorved næringsstofpuljen nedbringes, og dermed også risikoen for øget eutrofiering af vådområderne. Det vurderes, at der ikke er en øget risiko for eutrofiering i forbindelse med tiltagene, som kan true værdien af et potentielt levested for stor vandsalamander.

Arter af flagermus

Rastesteder for flagermus varierer over året, og varierer desuden mellem de enkelte arter. I skovmiljøer er rastestederne især knyttet til hulheder og barksprækker i træer, som især forekommer på gamle træer. I sensommeren, hvor tiltagene planlægges gennemført, benytter flagermus en række forskellige rastesteder, hvilket i skovområder som projektområdet især er i hulheder i træer og eventuelt bygninger. Da tiltagene ikke indebærer, at der fældes gamle eller større træer end ø30, og ingen tiltag vedrørende bygninger, vurderes der ikke at være en påvirkning af

raste- eller ynglesteder for flagermus ved de planlagte hydrologiindsatser. Det vurderes derfor, at tiltagene ikke påvirker områdets økologiske funktionalitet for flagermus.

På sigt kan de mere varierede forhold øge fourageringsmulighederne for nogle arter af flagermus.

Bilag I-fugle

Havørn

Havørn yngler i større træer, ofte et sted med begrænset publikumsantal. Naturstyrelsen vurderer, at en yngleforekomst af havørn i Myrdeskov ville være kendt af Naturstyrelsen, og der er således ikke en forstyrrelse af eksisterende yngleforekomst i anlægsfasen. Det vurderes videre, at tiltagene ikke begrænser mulighederne for at der eventuelt kunne etablere sig et havørnepar i Myrdeskov. Det vurderes derfor, at tiltagene ikke påvirker områdets økologiske funktionalitet for havørn.

Isfugl

Isfugl yngler i skrænter eller brinker nær vådområder, evt i rodskager fra væltede træer. Arten fouragerer fra udkiksposter ved søer og vandløb. Isfugl er i projektområdet registreret ved Småskiftesø, uden for indsatsområderne. Tiltagene indebærer ikke at ændre på eksisterende fourageringsmuligheder for isfugl, og eventuelle rodvæltede i indsatsområderne ændres ikke. Det vurderes samlet at tiltagene ikke påvirker områdets økologiske funktionalitet for isfugl.

Rød glente

Rød glente yngler i (små)skove i det åbne landskab, hvor reden ofte placeres i høje træer nær skovkanten. Mange glenter bliver i Danmark om vinteren, hvor nogle raste i nærheden af ynglelokaliteten, men de fleste samles på fælles overnatningssteder. Tiltagene gennemføres uden for artens yngleperioden og indebærer ikke, at store træer eller værdifulde træer fældes. På den baggrund vurderes tiltagene ikke at påvirke områdets økologiske funktionalitet for rød glente.

Fredede og rødlistede arter

Grøn frø

Grøn frø yngler i varme, solbeskinnede vandhuller. Yngel forlader normalvis yngle vandhullet i august-september, men i kolde år først senere. Arten er registreret ved H5, som normalt er et temporært vandhul, og dermed også udtørret, i anlægsfasen. Anlægsarbejdet forudsætter, at vandhullet er udtørret, og eventuel yngel vil have forladt stedet, når tiltagene gennemføres i sensommeren/efteråret, og dermed er der ikke nogen påvirkning. Arten vandrer en del omkring, og overvintrer nedgravet i jorden eller i vand. Det forventes ikke, at individer endnu er gået i vinterrast i grøfter eller fugtige lavninger, når tiltagene gennemføres i sensommeren/efteråret. Grøn frø vurderes ikke at være sårbar over for de midlertidige forstyrrelser, der vil kunne opstå i forbindelse med gennemførelse af tiltagene, da anlægsfasen foregår meget lokalt omkring de grøfter, der lukkes og i et kort tidsinterval (timer-dage).

Hvidgul skovlilje

Arten vurderes ikke at vokse inden for de konkrete indsatsområder. Det omtalte fund har meget stor usikkerhed i sin stedangivelse, og antages at vedrøre et af de kendte voksesteder. Arten påvirkes således ikke af tiltagene.

Ifølge den strategiske miljøvurdering for Natura 2000-området, vil genetablering af naturlig hydrologi medvirke til at forbedre forholdene for en række sjældne og særlige arter karplanter.

4.4 Beskyttede arter: Sammenfattende om anlægs- og driftsfasen

I anlægsfasen indeholder projektet ikke aktiviteter som påvirker områdets økologiske funktionalitet af Bilag IV-arter, eller påvirker øvrige beskyttede arter.

I driftsfasen indeholder projektet ikke aktiviteter, der påvirker beskyttede arter. Projektet medfører ændrede hydrologiske forhold, der kan påvirke beskyttede arter positivt gennem øgede fourageringsmuligheder for arter af flagermus og yngle-muligheder for stor vandsalamander og grøn frø.

Det er Naturstyrelsens vurdering, at der er tale om små (uvæsentlige) men positive forbedringer som understøtter de beskyttede arter i området.

Sammenfattende er det Naturstyrelsens vurdering, at miljøpåvirkningerne i anlægs- og driftsfasen ikke er væsentlige.

4.5 Beskyttede naturtyper (§ 3 m.fl.)

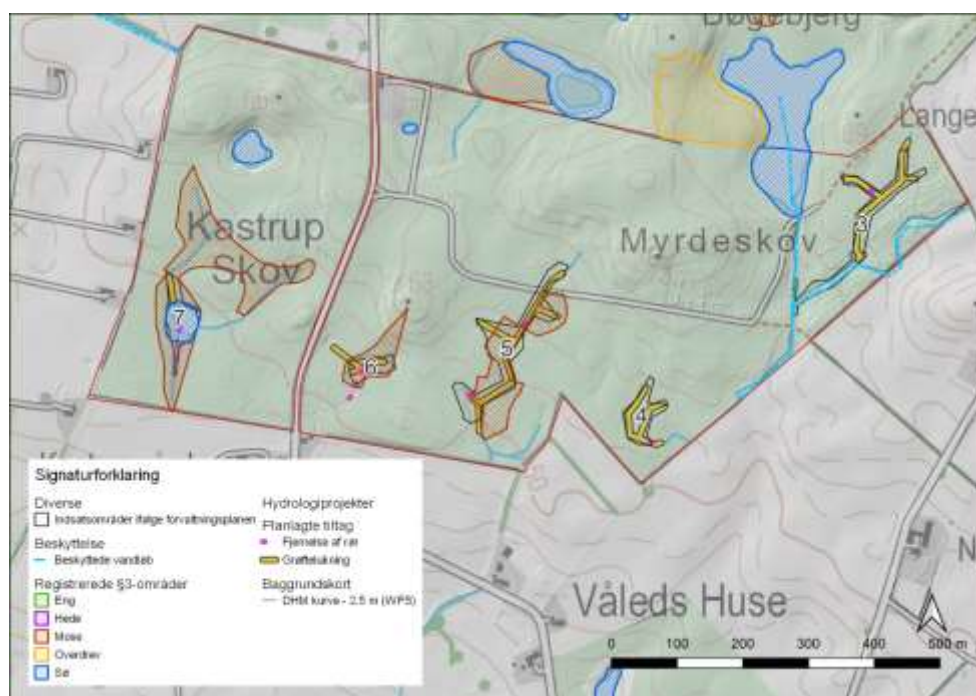
4.5.1 Eksisterende forhold

§ 3 natur

Dele af projektområdet indeholder § 3-beskyttet natur. Det drejer sig om moseområder ved H5, H6 og H7, samt to søer ved H7. Nord for H3 er registreret sø, mose og overdrev, men forekomsterne ligger i opstrøms retning af en anden gren af vandløbssystemet. Det vil kræve dispensation fra Naturbeskyttelsesloven at udføre de planlagte tiltag disse steder. Naturstyrelsen har haft indledende dialog med Ringsted Kommune, som er myndighed, og forventer at dispensationerne kan opnås.

En del af vandløbet ved H3 er § 3-beskyttet. Det gælder hele hovedløbet på statens areal, men ikke opstrøms og nedstrøms på naboarealer. Projektet omfatter kun til-løbet til det § 3-beskyttede vandløb.

Den nærmeste registrerede § 3 beskyttede natur uden for området, er en mose, et overdrev og en sø som grænser op til projektområdet opstrøms i Allindelille Fredskov.

Figur 4-3. Registrerede §3-naturtyper i projektområdet i forhold til Naturbeskyttelsesloven. Indeholder data fra Styrelsen for Dataforsyning og Infrastruktur (Natur- og Friluftskort), Miljøstyrelsen (naturtyper).

Skovloven

Der er ikke kortlagt naturmæssigt særlig værdifulde arealer (jf. § 25 i skovloven). Nogle af de små lavninger, som ikke er registreret som § 3-natur efter naturbeskyttelsesloven (ved H3, H4, H5 og H6) kan være med mosekarakter, og dermed omfattet af skovlovens § 28.

4.5.2 Vurdering af påvirkninger

§ 3 natur

Mose

Der er overlap med registreret § 3-mose ved H5, H6 og H7, i alt ca. 1,5 ha. Generelt er moser fugtighedskrævende naturtyper er helt afhængige af de hydrologiske forhold. De planlagte tiltag vil give vådere forhold, hvilket forventes at understøtte områdernes status som § 3 mose. Forekomst af ferskvandstørv ved H5, H6 og H7 understøtter, at områderne naturligt fordrer vådbunds natur. Dele af det, som i dag er registreret som mose, vil muligvis opnå et mere permanent vandspejl. Vandspejl vil derefter enten kunne regnes som en del af mosen eller som en mose i mosaik med sø. Da det samtidigt forventes at arealet med potentiale for mose (vandpåvirket jordbund) vil blive større gennem tiltagene, vil det samlede areal med potentiale for §3-beskyttet natur vokse.

Træer, som bliver oversvømmet eller som står i nærheden, kan forventes at gå ud. Der vil således inden for en kort tidshorisont opstå mere dødt ved i områderne.

Sø

Søen ved H7 var udtørret både ved § 3 registreringen i 2010 og Natura 2000-kortlægningen i 2018. Det stemmer overens med Naturstyrelsens kendskab til, at søen

afvandes kunstigt og hurtigt. Søens tilstand er i dag påvirket af denne udtørring, og mere naturlige afstrømningsforhold og et mere permanent vandspejl vil dermed fremme søens tilstand. Ved at blotlægge kalkholdig mineralbund forventes, at der udvikler sig en sø med relativt høj alkalinitet, hvilket vil understøtte Natura 2000-områdets særlige fokus på kalk-betingede naturtyper.

De registrerede såkaldte stjernearter (kær-snerre, gul iris, glanskapslet siv, eng-forglemmigej) er mere vådbundplanter end egentligt akvatiske. Det vurderes, at de i fremtiden vil kunne findes i de fugtige områder omkring søen, som vil opstå ved projektets gennemførelse.

Vandløb

Det § 3-beskyttede vandløb ved H3 ændres ikke. Alle grøftelukningerne berør, og fjerner, vandløb i forhold til vandløbsloven og skovlovens (§ 28). Det drejer sig om kunstigt anlagte grøfter, som i dag ikke indeholder væsentligt vandløbsfauna eller -flora. Det vurderes derfor, at der ikke sker en væsentlig påvirkning af vandløb ved tiltagene.

Skovloven

Flere af de mindre moseområder kan være omfattet af skovlovens § 28. Det vil kræve dispensation fra Miljøstyrelsen, som ansøges sammen med øvrige forhold i relation til skovloven. De planlagte tiltag vil gøre disse lavninger mere permanent våde, og der vurderes at mosenatur herved fremmes. Da der er tale om 5-6 små lavninger, med et samlet areal på få hundrede m², vurderes ændring ikke at være en væsentlig påvirkning på områdets mosenatur.

4.6 Beskyttede naturtyper (§ 3 m.fl.): Sammenfattende om anlægs- og driftsfasen

I anlægsfasen medfører projektet påvirkninger fra grave aktiviteter, der kan påvirke områdets registrerede mose- og søarealer. Anlægsfasen forventes at være få dage, og begrænset til de eksisterende grøfter og drænforhold, samt skrab af førne på begrænsede arealer.

I driftsfasen medfører projektet påvirkninger fra ændrede hydrologiske forhold. Påvirkningerne vil være varige og positive for § 3-naturtyperne. Det er Naturstyrelsens vurdering, at der er tale om naturtypeforbedrende tiltag, fokuseret på at skabe mere naturlige hydrologiske forhold, som er en forudsætning for både mose og sø.

Projektets gennemførelse vil medføre tilstandsændringer og forudsætter derfor dispensation, jf. naturbeskyttelseslovens § 3. Naturstyrelsen har haft indledende dialog med Ringsted Kommune, som er myndighed. Kommunen har tilkendegivet, at de umiddelbart er positive over for de planlagte tiltag.

Sammenfattende er det Naturstyrelsens vurdering, at miljøpåvirkningerne i anlægs- og driftsfasen ikke er væsentlige.

5 Vandforekomster

5.1 Målsatte vandløb og søer

5.1.1 Eksisterende forhold

Projektområdet ligger i vandområdedistrikt Sjælland og hovedvandopland 2.5 Smålandsfarvandet. Der findes ingen målsatte søer eller målsatte vandløb inden for projektområdet. Nedstrøms projektområdet ligger det målsatte vandløb Haraldsted Å, og delvist en mindre unavngiven forlængelse 17-7 opstrøms Haraldsted Å. Opstrøms er vandløbet også målsat nordvest for projektområdet. Haraldsted Å løber ud i den målsatte sø Haraldsted Langesø. Der udledes vand fra projektområdet via rør til Haraldsted Å og den unavngivne forlængelse 17-7.

Opstrøms projektområdet ligger Allindelille Fredskov i forlængelse af Myrdeskov, hvor der heller ikke findes målsatte vandforekomster. Af målsatte forekomster i nærområdet kan nævnes Tårstrup Å, der ligger 1,5 km nord for projektområdet i et andet vandopland, jf. KAMP; åen løber til Skee Mose, der er en målsat sø, nordøst for projektområdet, og ligeledes i et andet vandopland. Sydvest for projektområdet findes målsatte vandløb i Haraldsted Skov. Der er et topografisk vandskel mellem Haraldsted Skov og projektområdet, jf. KAMP. Både vandet fra Haraldsted Skov og projektområdet løber til Haraldsted Langesø.

Følgende tre nedstrøms beliggende målsatte vandforekomster gennemgås i

Tabel 5-1 og Tabel 5-2:

- 17-7 (04654) er et typologi RW1 vandløb. Der er i vandplanlægning ikke planlagt nogle indsatser.
- Haraldsted Å (08368) er et typologi RW2 vandløb. Der er i vandplanlægning planlagt indsatser i form af mindre strækningsbaserede restaureringer og sandfang.
- Haraldsted Langesø (850) er en typologi LWTYPE10 sø (kalkrig, ikke brunvand, fersk, lavvand). Der er i vandplanlægning ikke planlagt nogen indsatser.

Ifølge regulativet for Haraldsted Å er vandløbet målsat som B3, karpefiskevand (punkt 8.2 i [Link](#)). Ifølge DTU/fiskepleje.dk er den øvre del ikke ørredvand (station 45-46), men huser ørred i den nedre del nærmest søen (station 47) ([Link](#)). Station 46 og 47 ligger mellem projektområdet og Haraldsted Langesø ([Link til kort](#)).

Projektområdet er beliggende i et gammelt skovområde, hvor der ikke har været landbrugsdrift tidligere. Lavbund i området er ikke okkerklassificeret.

Tabel 5-1 Oversigt over tilstandsvurdering for målsatte vandløb

ID Kvalitets- elementer	17-7 (04654)	Haraldsted Å (08368)
Samlet økologisk tilstand	God	Moderat
Smådyr	God	Moderat
Vandplanter	Ukendt	Ukendt
Fisk	Ukendt	Høj
Alger	Ukendt	Ukendt
Nationalt specifikke stoffer	Ukendt	Ukendt
Kemisk tilstand	Ukendt	Ukendt
Regulativ	Ja	Ja

Tabel 5-2 Oversigt over tilstandsvurdering for målsatte søer

ID Kvalitets- element	Haraldsted Langesø 850
Samlet økologisk tilstand	Ringe
Kemisk tilstand	God
Fytoplankton	Ringe
Makrofyter	Moderat
Fytobenthos	Ukendt
Bentiske invertebrater	Ukendt
Fisk	Moderat
Vandets klarhed	God
Iltforhold	God
Kvælstofindhold	Ikke-god
Fosforindhold	Ikke-god
Nationalt specifikke stoffer	Ukendt

Vandløbsloven

Projektområdet indeholder vandløb omfattet af vandløbsloven. De planlagte indsatser med grøftelukning og fjernelse af drænrør forudsætter tilladelse i henhold til vandløbsloven. Naturstyrelsen har haft indledende dialog med Ringsted Kommune, som er myndighed, og forventer at dispensationerne kan opnås.

5.1.2 Vurdering af påvirkninger

De fem indsatsområder er en del af samme opland, som afvander til to målsatte vandløb (17-7 og Haraldsted Å) og en målsat sø (Haraldsted Langesø) nedstrøms disse. Generelt er kvalitetselementerne for vandløbene vurderet i den høje ende, om end flere er ukendt, og enkelte er vurderet ringe for søen. De to målsatte vandløb 17-7 og Haraldsted Å påvirkes indirekte ved, at der sker grøftelukninger i oplandet. Påvirkningen vil være forsvindende, når søen nås.

Tiltagene vil sikre en langsommere afstrømning øverst i vandsystemerne. Vandet fra skoven vil fortsat løbe via rør under de omkringliggende marker ud af projektområdet for at ende i vandløbene. I alle indsatsområderne ændres ikke på de eksisterende forhold nærmest skovkanten. Fra skovkanten til de målsatte vandforekomster er der minimum en afstand på 600 m. I forhold til vandføringen og afstanden, vil påvirkningerne være små.

Smådyr og fisk, som er tilstandsvurderede god/moderat hhv. ukendt/høj for de to vandløb, kan potentielt påvirkes af tilførsel af sediment og næringsstoffer, som hvirvles op ved jordarbejdet ifm. tiltagene (grøftelukning, røropgravning og skrab af førne i lavninger). Ligeledes for de ikke tilstandsvurderede vandplanter og alger. Grundet den store afstand fra tiltagene til de målsatte vandløb, samt den nedsatte vandføring efter tilkastningen af grøften, vil evt. finpartikulært materiale, der opvirkles fra bunden eller frigives fra den tilførte jord, hurtigt bundfældes inden vandet når de målsatte vandløb. Påvirkningen til de samme organismegrupper i den nedstrøms sø vil være endnu mindre.

Vandets kemiske tilstand, herunder indholdet af kvælstof, fosfor, ilt og nationalt specifikke stoffer, samt vandets klarhed i søen, kan i anlægsfasen potentielt påvirkes af indholdet i den jord der bruges til arbejdet. Da der tale om små grøfter med lav vandføring, som lukkes med jord fra natur- og skovarealer, som hverken gødes eller sprøjtes, vil jordens indhold af næringsstoffer være lavt, og påvirkningen på den store afstand være meget lille.

I driftsfasen er der ikke planlagt aktive tiltag. Der vil være en påvirkning i form af, at vandet vil få en længere opholdstid i skoven. Dette er positivt for de nedstrøms overfladevande, da tilstrømningen bliver jævnet mere ud over året. Det betyder også, at materialetilførsel og tilførsel af organisk stof til vandløbet ved eksempelvis ekstremnedbørssituationer kan reduceres. Den øgede vandstand og længere opholdstid i oplandet, herunder tidvis oversvømmelse af natur- og skovarealer, som hverken gødes eller sprøjtes, kan medføre et øget potentiale for denitrifikation, og dermed en reduktion i tilførslen af kvælstof.

Samlet vurderes, at der ikke er risiko for, at et eller flere af kvalitetsselementerne vil gå en tilstandsklasse ned, hverken i anlægsfasen eller i driftsfasen. Ligeledes vurderes det, at der ikke vil være en påvirkning, der kan medføre, at der ikke kan opnås målopfyldelse for de tre målsatte vandforekomster.

Vandløbsloven

De grøfter som planlægges lukket er omfattet af vandløbsloven, og der må således ikke ske ændring af afløbet til anden ejendom eller på afløbet fra højere liggende ejendom, jf. vandløbsloven §6. Kun ved H3 modtages vand fra højere liggende ejendom, og grøftelukningen er planlagt således, at ændringerne holdes under bundkoten af drænrør fra naboejendommen, og der derfor ikke sker ændringer i afløbet derfra.

Ved de planlagte grøftelukninger vil vandløbene forsvinde på de pågældende stræk.

I nedstrøms retning, er alle tiltagene i indsatsområderne planlagt således, at der ikke sker ændringer nærmest skovkanten, som samtidigt er matrikelskel. Det sikrer, at der ikke ændres på vandets naturlige afløb til anden ejendom nedstrøm.

Projektets gennemførelse vil i anlægsfasen fjerne vandløbsforekomst på de konkrete stræk, men vil i driftsfasen ikke påvirke tilstanden af vandløb i øvrigt.

Naturstyrelsen har haft dialog om den konkrete planlægning af tiltagene med Ringsted Kommune, som er myndighed. Kommunen stiller sig umiddelbart positivt over for planen.

5.2 Grundvandsforekomster og drikkevandsinteresser: Eksisterende forhold

5.2.1 Eksisterende forhold

Inden for projektområdet findes overlap med fire grundvandsforekomster, heraf to terrænnære og to dybe grundvandsforekomster. Se Tabel 5-3 for deres tilstand. Myrdeskov ligger i et område med særlige drikkevandsinteresser (OSD). Den østlige ende af Myrdeskov, med projektområderne H3, H4, og H5, er af Miljøstyrelsen udpeget som nitratsfølsomt indvindingsområde med et indsatsområde på de private arealer øst og nordøst for skoven.

Tabel 5-3 Oversigt over grundvandsforekomster og deres tilstand

Vandområde ID	Typologi	Samlet kemisk tilstand	Kvantitativ tilstand
dkms_3637_ks	Terrænnær	God	God
dkms_3166_ks	Terrænnær	God	God
dkms_3619_kalk	Dyb	God	God
dkms_3651_ks	Dyb	God	God

5.2.2 Vurdering af påvirkninger

Grundvandsforekomsterne kan potentielt påvirkes som følge af ændrede afstrømningsforhold. Det vurderes, at de ændrede afstrømningsforhold vil øge nedsivningen til grundvandet. De påvirkede arealer er små i forhold til skovens samlede areal, og effekten er derfor lille. De mere våde forhold kan også medføre en øget denitrifikation, og dermed mindre nedsivning af kvælstof til grundvandet. Alle fire forekomster er i god kemisk og kvantitativ tilstand, og de planlagte tiltag vurderes at føre til positive påvirkninger, om end i begrænset omfang.

Projektets gennemførelse vil ikke hverken i anlægs- eller driftsfasen påvirke tilstanden af grundvandsforekomster eller påvirke drikkevandsforekomster.

5.3 Kystvande

5.3.1 Eksisterende forhold

Myrdeskov er beliggende midt på Sjælland omkring Ringsted, og afvander mod syd via Haraldsted Å til Haraldsted Langesø, der også er beliggende nord for Ringsted. Projektområdet afvander til kystvandet Karrebæk Fjord, som er minimum 32

km mod syd. Det nærmeste målsatte kystvand er beliggende i en afstand på minimum 16 km mod nord, men uden hydrologisk kontakt til projektområdet.

5.3.2 Vurdering af påvirkninger

Projektet har ikke nogen påvirkning på kystvande, da der ikke sker ændringer i afvanding eller afstrømningsforhold til et kystvand, jf. projektets omfang, karakter og beliggenhed.

Projektets gennemførelse vil ikke, hverken i anlægs- eller driftsfasen, påvirke tilstanden af kystvande.

5.4 Havstrategi

Projektet har ikke nogen påvirkning på kystvande, og projektet medfører ikke udledning af miljøfremmede eller forurenende stoffer i hverken anlægs- eller driftsfasen. Grundet projektets beliggenhed, omfang og karakter vurderes det, at projektet ikke er til hinder for målopfyldelse af Danmarks havstrategi, idet projektet ikke har væsentlig påvirkning for nogle af strategiens deskriptorer.

5.5 Jordforurening

5.5.1 Eksisterende forhold

Der er ikke registreret kortlagte jordforureninger inden for projektområdet. Projektområdet er ikke omfattet af kommunens områdeklassificering. De nærmeste registrerede forurenede områder er et mindre V1 og V2-forurenede område henholdsvis ca. 440 m vest og ca. 1,8 km syd for projektområdet.

5.5.2 Vurdering af påvirkninger

Der er ikke registreret kortlagte jordforureninger inden for projektområdet. Projektområdet er heller ikke omfattet af kommunens områdeklassificering. De nærmeste registrerede forurenede områder er et mindre V1 og V2-forurenede område henholdsvis ca. 440 m vest og ca. 1,8 km syd for projektområdet. Det vurderes derfor, at projektet ikke vil medføre mobilisering af jordforurening, der kan påvirke vandmiljøet negativt i anlægsfasen eller i driftsfasen.

Projektet medfører ikke ny jordforurening i anlægs- eller driftsfasen. I forbindelse med skrab af førne, og brug af dette materiale til grøftelukning, vil evt blive flyttet jord internt mellem to matrikler i myrdeskov (se afsnit 2.1.3). Derudover tilføres ikke jord fra andre matrikler. Det vurderes på den baggrund, at projektet ikke vil medføre mobilisering af jordforurening, der kan påvirke vandmiljøet negativt i anlægsfasen eller i driftsfasen.

5.6 Vandforekomster: Sammenfattende om anlægs- og driftsfasen

Projektet indeholder ikke aktiviteter i anlægsfasen, der negativt påvirker vandforekomster i form af målsatte vandløb eller søer, grundvand og drikkevandsinteresser, kystvande og havstrategi.

Projektet indeholder ikke aktiviteter i driftsfasen, der påvirker kystvande og havstrategi. I driftsfasen medfører projektet ændringer, der kan påvirke nærområdets vandforekomster. Påvirkningerne vil være begrænsede, men positive, i form af en mere jævn afstrømning, øget denitrifikation og nedsivning.

For de målsatte overfladevande (17-7, Haraldsted Å og Haraldsted Langsø) vurderer Naturstyrelsen, at den eksisterende tilstand ikke vil blive påvirket negativt. Det vurderes endvidere, at projektets tiltag ikke vil forhindre målopfyldelse for målsatte overflade- og kystvandområder samt for grundvandsforekomster.

I Naturstyrelsens vurdering er indgået projektets beliggenhed, omfang og karakter i forhold til potentielle påvirkninger af vandforekomster og kvalitetselementer, hvor der i anlægsfasen er tale om begrænsede midlertidige påvirkninger, og i driftsfasen forventes en positiv påvirkning.

Sammenfattende er det Naturstyrelsens vurdering, at miljøpåvirkningerne af vandforekomster i anlægs- og driftsfasen ikke er væsentlige.

6 Planlægning

6.1 Kommuneplan, landskab og kulturmiljø

6.1.1 Eksisterende forhold

Projektområdet ligger i landzone og er i kommuneplanen 2021-2023 for Ringsted Kommune udpeget som "beskyttelsesområde", "naturhovedindsatsområde", "besøgsområde" og "større sammenhængende landskaber". Af kommuneplanens retningslinje fremgår bl.a.:

- Beskyttelsesområderne er kerneområder i kommunens natur, landskabs- og kulturhistoriske områder og er centrale for oplevelsen af større sammenhængende naturområder. De internationale naturbeskyttelsesområder indgår principielt i kategorien "beskyttelsesområde". Arealer i beskyttelsesområder er som udgangspunkt underlagt en del skærpede regler i forhold til f.eks. nye tekniske anlæg
- For naturhovedindsatsområder gælder, at kommunen her vil have særlig fokus på indsatsen med naturbeskyttelse og naturforvaltning.
- Besøgsområder ligger i tilknytning til de mest attraktive rekreative områder i kommunen. Det er områder, hvor kommunen ønsker, at landskabet i så høj grad som muligt gøres tilgængeligt for ekstensiv, rekreativ udnyttelse, uden at de bevaringsværdige værdier tilsidesættes.
- Inden for større sammenhængende landskaber bør det så vidt muligt sikres, at der ikke sker ændringer, som forringer landskabets visuelle karakter og relationerne på tværs af landskabet. De større sammenhængende landskaber skal som udgangspunkt friholdes for tekniske anlæg.

Der er ikke konkrete udviklingsplaner for Myrdeskov i regionplanen for Region Sjælland.

Det kræver landzonetilladelse at gennemføre de planlagte terrænændringer. Naturstyrelsen har haft indledende dialog med Ringsted Kommune, som er myndighed, og forventer at dispensationerne kan opnås.

6.1.2 Vurdering af påvirkninger

I anlægsfasen foretages mindre terrænændringer, som vil blive integreret i området, således at de efter etablering indgår naturligt i terrænet. I fremtiden vil landskabet fremstå med mere naturlige hydrologiske forhold og terræn med færre gravede grøfter. Der vil stadig være tale om et sammenhængende skovlandskab i området.

Projektet er i overensstemmelse med kommuneplanens retningslinjer for "beskyttelsesområde", "naturhovedindsatsområde", "besøgsområde" og "større sammenhængende landskaber", da naturlig hydrologi ikke påvirker det overordnede sammenhængende landskab, men understøtter naturformål og da der ændres ikke på områdets mulighed for rekreativ anvendelse.

Det vurderes på den baggrund, at projektet ikke er i strid med kommuneplanens retningslinjer for området eller øvrige landskabelige interesser eller kulturmiljø.

6.2 Planlægning: sammenfattende om anlægs- og driftsfasen

Projektet indeholder ikke aktiviteter i anlægsfasen, der er i strid med kommuneplanens retningslinjer eller i øvrigt påvirker landskabelige forhold og kulturmiljøer negativt.

Projektet indeholder ikke aktiviteter i driftsfasen, der er i strid med kommuneplanens retningslinjer eller i øvrigt påvirker landskabelige forhold og kulturmiljøer negativt.

Sammenfattende er det Naturstyrelsens vurdering, at miljøpåvirkningerne i anlægs- og driftsfasen ikke er væsentlige.

7 Andre beskyttelsesinteresser

7.1 Eksisterende forhold og vurdering af påvirkninger

7.1.1 Fredninger

Projektområdet er ikke omfattet af arealfredninger, og vurderes ikke at ændre på landskabets karakter. Umiddelbart nord for projektområdet findes en bekendtgørelsesfredning vedr. Allindelille Fredskov ([Link](#)). Fredningsbestemmelserne omfatter beskyttelse af den oprindelige flora. Projektets gennemførelse vil ikke forudsætte en dispensation fra bekendtgørelsesfredningen af Allindelille Fredskov. De nærmeste områdefredninger er fredningerne ved hhv. Haraldsted Kirke (2 km mod syd), Allindemagle Kirke (2,4 km mod vest) og Valsølle Kirke (3,6 km mod øst).

Myrdeskov er omfattet af fredskovspligt ifølge skovloven. Det vil kræve dispensation fra Miljøstyrelsen, som er myndighed, at gennemføre de planlagte terrænændringer.

7.1.2 Sten- og jorddiger, museumslovens § 29a

Der findes beskyttede diger registreret hele vejen rundt om statens areal på nær mod nord i fællesfolden ind mod Allindelille Fredskov (orange linjer på Figur 7-1). Der er således beskyttede diger i oplandet til samt nedstrøms alle indsatsområderne. Desuden findes sydvest for H7 et ikke-registreret dige i øst-vest gående retning, som erkendes på den digitale terrænmodel (Figur 7-1). De beskyttede diger

påvirkes ikke, da tiltagene er afgrænset derefter. Der sker ikke færdsel på fortidsminder eller lignende påvirkninger under anlægsfasen.

7.1.3 Fortidsminder, museumslovens § 29e

Der er registreret oldtidsagre i Myrdeskov indenfor to større områder (sort skravering på Figur 7-1). Nord for H7 (Lokalitet: 270 Marksystem), uden for indsatsområdet, og nord for H5 (Lokalitet: 269 Marksystem) uden for indsatsområdet.

En ikke-fredet rundhøj ([Link](#)) i den nordøstlige del af Myrdeskov forventes fredet. Højen ligger nord for H4, mellem H5 og H3 (rød prik på Figur 7-1). Højen ligger ca. 135 m fra nærmeste indsatsområde (H5), og dermed uden for en eventuel beskyttelseslinje på 100 m.

Projektets gennemførelse vil ikke medføre tilstandsændringer af fortidsminder og forudsætter derfor ikke en dispensation. Arealer med oldtidsagre samt øvrige fortidsminder påvirkes ikke, da tiltagene er afgrænset derefter. Der sker ikke færdsel på fortidsminder eller lignende påvirkninger under anlægsfasen.

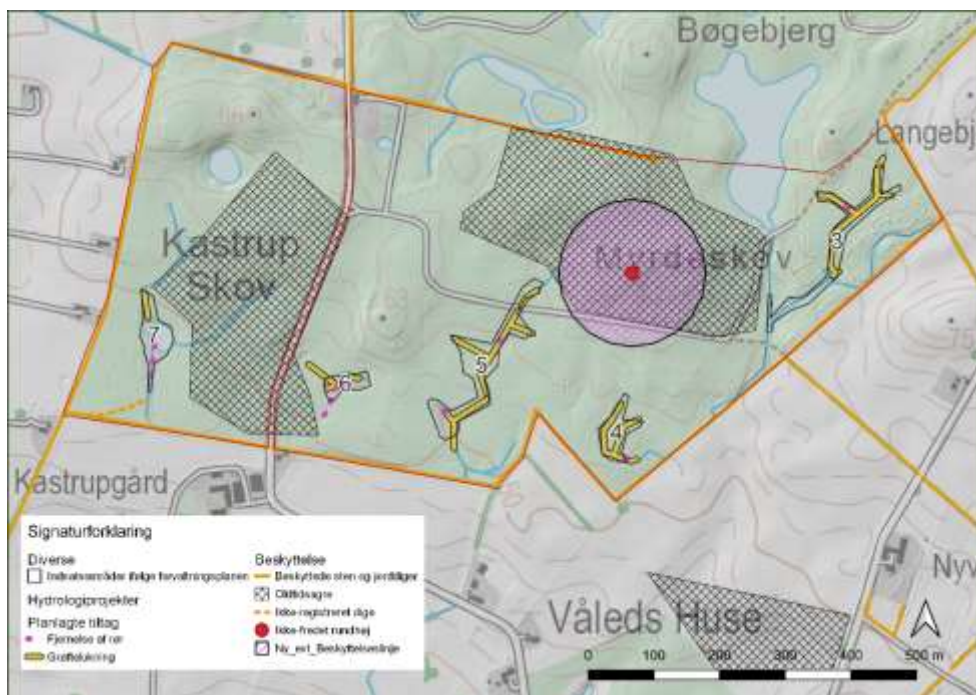
7.1.4 Fortidsmindebeskyttelseslinjen

Ingen af tiltagene eller indsatsområderne ligger inden for fortidsmindebeskyttelseslinjer.

7.1.5 Øvrige kulturhistoriske interesser

Der er flere ikke-fredede fortidsminder i skoven. Nær indsatsområde H5 er registreret en udateret stenrække ([Link](#)) og en markrøse øst for. Et ubestemt sted nær H3 er fundet en flintøkse.

Projektets gennemførelse vil ikke medføre tilstandsændringer af fortidsminder. Øvrige fortidsminder påvirkes ikke, da tiltagene er afgrænset derefter. Der sker ikke færdsel på fortidsminder eller lignende påvirkninger under anlægsfasen.

Figur 7-1 Registrerede fortidsminder i Myrdeskov (rød afgrænsning) og ved indsatsområderne (sort afgrænsning med nummerering). Diger med orange linje og områder med oldtidsagre med sort skravering. Den ikke-fredede rundhøj er markeret med rød prik. Indeholder data fra Styrelsen for Dataforsyning og Infrastruktur (Natur- og Friluftskort, Ortofoto), Miljøstyrelsen (naturtyper) og SCALGO (strømningsveje).

7.1.6 Strandbeskyttelseslinje

Projektområdet er ikke omfattet af strandbeskyttelseslinjen eller klitfredning. Projektområdet ligger i en afstand af minimum 16 km fra kysten.

7.1.7 Sø- og åbeskyttelseslinje

Projektområdet er ikke omfattet sø- eller åbeskyttelseslinjer.

7.1.8 Skovbyggelinjen

Projektområdet ligger ikke inden for skovbyggelinjen. Tiltagene sker inde i skoven, hvor der rundt om skoven findes en skovbyggelinje.

7.2 Andre beskyttelsesinteresser: sammenfattende om anlægs- og driftsfasen

Projektet indeholder ikke aktiviteter i anlægsfasen, der påvirker fredninger, bygge- og beskyttelseslinjer, beskyttede diger eller fortidsminder. Hvis der under anlægsarbejdet træffes fortidsminder inden for området, standses arbejdet og det ansvarlige museum kontaktes.

Projektet indeholder ikke aktiviteter i driftsfasen, der påvirker fredninger, bygge- og beskyttelseslinjer, beskyttede diger eller fortidsminder.

Sammenfattende er det Naturstyrelsens vurdering, at miljøpåvirkningerne i anlægs- og driftsfasen ikke er væsentlige.

8 Andre miljøforhold

8.1 Støv, støj og vibrationer, lys, luft og lugt

8.1.1 Vurdering af påvirkninger

I anlægsfasen vil projektet medføre en mindre grad af gener i form af støv, støj og vibrationer fra færdsel med entreprenørmaskiner, der skal lukke grøfter, fjerne rørledninger, skrabe førne og evt køre jord. Den korteste afstand fra et indsatsområde til en nabo er ca. 100 m (ved H7). Hovedparten af anlægsarbejdet foregår i en afstand på ca. 200-500 m fra bebyggelse.

Gener i form af støj-, støv- og vibrationer vil være midlertidige og vil være sammenlignelige med gener fra den nuværende skovdrift, som har været på arealerne inden for projektområdet indtil nu. Der arbejdes inden for almindelig arbejdstid på hverdage (man-fredag 06-17). Anlægsperioden vil vare ca. 2 måneder.

Projektet vurderes ikke at medføre lugt- eller lysgener i anlægsfasen ift. naboer/omkringboende, da der ikke vil være væsentlige emissioner fra entreprenørmaskiner sammenholdt med arbejdstiderne og afstande til nærmeste nabo/bebyggelse som beskrevet ovenfor.

I driftsfasen forventes mindre vedligeholdelsesarbejder end de aktiviteter, der er forbundet med den eksisterende drift.

8.2 Ressourcer, affald og spildevand

8.2.1 Vurdering af påvirkninger

Affald fra projektet vil bestå i fjernelse af gamle drænrør og evt. andet affald, der måtte dukke op ad jorden, når grøfter dækkes til og drænrør afbrydes. Affaldet afhændes efter gældende lov og på nærmeste modtagestation. I driftsfasen forventes mindre vedligeholdelsesarbejder end for nuværende.

Projektets gennemførelse vurderes ikke at have afledte miljøpåvirkninger ift. ressourcer, affald og spildevand. I anlægsfasen tilføres der ikke råstoffer eller udledes spildevand.

Projektet forbruger ikke råstoffer, genererer ikke affald og udleder ikke spildevand i driftsfasen. I driftsfasen forventes mindre vedligeholdelsesarbejder end de aktiviteter, der er forbundet med den eksisterende drift.

8.3 Andre miljøforhold: sammenfattende om anlægs- og driftsfasen

I anlægsfasen medfører projektet påvirkninger fra aktiviteter, der kan påvirke i området i form støv, støj og vibrationer. Påvirkningerne vil være midlertidige. Anlægsfasen forventes at vare 2 måneder og vil ikke have et omfang eller intensitet, der er anderledes ift. den nuværende skovdrift i området.

Projektet indeholder ikke aktiviteter i anlægsfasen, der påvirker ressourcer og spildevand. I anlægsfasen medfører projektet påvirkninger fra aktiviteter, der genererer affald ved knusning drænrør og eventuelt overskudsjord. Affaldet afhændes efter gældende lov og på nærmeste godkendte modtagestation.

I driftsfasen indeholder projektet ikke aktiviteter der påvirker i form af øget støj, støj og vibrationer, lys, luft og lugt. Projektet indeholder heller ikke aktiviteter i driftsfasen, der påvirker ressourcer, affald og spildevand.

Sammenfattende er det Naturstyrelsens vurdering, at miljøpåvirkningerne i anlægs- og driftsfasen ikke er væsentlige.

9 Kumulative påvirkninger

Naturstyrelsen har kendskab til godkendte og/eller planlagte projekter, der kan medføre en kumulativ påvirkning i forhold til det aktuelle projekts miljøpåvirkninger i form af Natura 2000-område nr 158 og § 3 arealer. Disse projekter og planer, som samlet bidrager til at opfylde bevaringsmålsætningen for Natura 2000-området, gennemgås enkeltvis herunder.

Aktiviteterne i forvaltningsplanen for urørt skov forventes realiseret med udgangen af 2026. Tiltagene omfatter bl.a.

- udvidelse af græsningsfolden (dispensation fra skovloven indhentet i 2023. etablering er påbegyndt)
- begrænsning af udbredelsen af ær, bl.a. ved græsning med geder (i gang siden 2022) og maskinel indsats (i gang og planlagt i starten af 2024),
- rydning til kalkoverdrev

Inden for afgrænsningen af forvaltningsplanen gennemføres sideløbende aktiviteter i et EU LIFE støttet naturprojekt, kaldet LIFE Open Woods ([link](#)). Projektet har til formål at øge potentialet for biologisk mangfoldighed i skov. Bl.a. udvides arealet med græsning, som nævnt ovenfor, og der plantes blomstrende buske. Projektet løber indtil 2027, men størstedelen af de fysiske aktiviteter forventes gennemført med udgangen af 2024.

Danmarks Naturfond etablerer kalkoverdrev i Allindelille Fredskov nord for Myrdeskov på bekostning af områder med bøg på kalk. For Myrdeskov er der en særlig forpligtigelse i handleplanen for Natura 2000-området til at udvide arealet med bøg på kalk.

Naturstyrelsen udarbejder Natura 2000-plejeplaner hvert 6. år for Natura 2000-områder, som Naturstyrelsen forvalter arealer inden for. Plejeplanerne har til formål at sikre og understøtte gunstig bevaringsstatus for arter og naturtyper på udpegningsgrundlaget, jf. bevaringsmålsætningerne. Der er nye plejeplaner på vej.

Der er efter fund af den sjældne bille grøn pragttorbist (*Gnorimus nobilis*) (EN) indgået et samarbejde med Zoologisk Have København om at øge tilstedeværelsen af egnede yngletræer i Myrdeskov. Dette vil blandt andet ske ved veteranisering af udvalgte løvtræer. Desuden er det målet at øge billens fourageringsmuligheder, eksempelvis ved at fremme hyld og andre blomstrende buske i skovens lysninger.

Projektet vurderes ikke at have grænseoverskridende miljøpåvirkninger, grundet afstanden til den dansk-svenske grænse på mere end 50 km og til den dansk-tyske grænse på mere end 100 km.

De gennemførte projekter samt realisering af kommende og planlagte projekter vurderes ikke at medføre væsentlige kumulative miljøpåvirkninger, da de ikke omhandler de hydrologiske forhold direkte.

10 Øvrige tilladelser og kontakt til relevante myndigheder

Naturstyrelsen har i ovenstående redegjort for kontakt og dialog med relevante myndigheder samt hvilke dele af det anmeldte projekt, der forudsætter myndighedsbehandling herunder tilladelser og dispensationer.

11 Samlet vurdering

Sammenfattende er det på baggrund af ovenstående oplysninger om projektets miljøpåvirkninger i henholdsvis anlægs- og driftsfasen Naturstyrelsens vurdering, at det anmeldte projekt ikke vil få væsentlige indvirkninger på miljøet.

Evt. spørgsmål om denne anmeldelse bedes rettet til undertegnede, med henvisning til sagens j.nr. NST j.nr. 23/06725.

Venlig hilsen

Jonas Morsing Thomasen
jmt@nst.dk
+45 24 79 95 17

12 Bilag

Denne anmeldelse er vedlagt:

1. Screeningsskema
2. Oversigtskort 1:50000
3. Oversigtskort 1:5500